

Dydaktyka szkoły wyższej: Dydaktyka dorosłych z elementami andragogiki - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Dydaktyka szkoły wyższej: Dydaktyka dorosłych z elementami andragogiki
Kod przedmiotu	08.0-WH-T-DSW-Dydaktdorzelemandr-S16
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Literaturoznawstwo
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	trzeciego stopnia z tyt. doktora
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017

Informacje o przedmiocie	
Semestr	1
Liczba punktów ECTS do zdobycia	5
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	prof. dr hab. Bogumiła Burda

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Egzamin

Cel przedmiotu

Po zrealizowaniu materiału słuchacz powinien znać i rozumieć: podstawowe pojęcia pedagogiczne oraz współczesne problemy pedagogiki jako nauki, podstawowe problemy w badaniach nad edukacją i wychowaniem ludzi dorosłych, korzystać z różnych źródeł, w tym Internetu, znać i wprowadzać nauczanie e-learningowe, mieć świadomość ograniczeń towarzyszących procesom edukacji i wychowania ludzi dorosłych, podstawowe pojęcia oświaty dorosłych i andragogiki, kierunki rozwoju, znać specyfikę pracy z człowiekiem dorosłym, znać różne strategie, rozmaite metody, odmienną organizację organizowania i realizowania procesu kształcenia i wychowania w instytucjach edukacji dorosłych, systemy kształcenia dorosłych w wybranych krajach, znać współczesne i metatrendy rozwojowe oświaty dorosłych XXI wieku; umieć dostrzegać i ewentualnie stworzyć program diagnozowania potrzeb edukacyjnych ludzi różnych środowisk społecznych, uczenia się „przez całe życie”, dobrać odpowiednie metody, formy, organizację, środki realizacji zajęć z ludźmi dorosłymi, umieć zaprezentować swoje „racje” na form grupy, umieć prowadzić dyskusję tematyczną i przygotować referat i go zaprezentować w odniesieniu do współczesnych problemów edukacji dorosłych.

Wymagania wstępne

brak

Zakres tematyczny

1. Andragogika jako nauka Miejsce andragogiki w systemie nauk o wychowaniu, paradygmaty teoretyczne w andragogice, problematyka badawcza, zadania andragogiki, funkcje andragogiki, metody badawcze, podstawowe pojęcia w występujące w andragogice, różnice między pedagogiką a andragogiką. Współczesne źródła

2. Wprowadzenie do dydaktyki dorosłych Wydział Humanistyczny Kierunek: historia Współczesny system dydaktyczny, znaczenie pojęć „dydaktyka” „uczeń dorosły”, przedmiot dydaktyki, funkcje dydaktyki, podział dydaktyki, podstawowe pojęcia dydaktyczne: uczenie, nauczanie, kształcenie, samokształcenie, wychowanie, wspieranie aktywności edukacyjnej dorosłych, ewaluacja. Ocena i jej meandry. Współczesne i nowoczesne wykorzystanie środków dydaktycznych. Przygotowywanie się do zajęć. Prezentacje a wystąpienia publiczne.

3. Fazy rozwoju człowieka dorosłego Pojęcie rozwoju, modele zmiany rozwojowej, fazy życia i zadania rozwojowe, kryzysy i napięcia wczesnej, średniej i późnej dorosłości. Dorosłość z punktu widzenia wieku chronologicznego, biologicznego, społecznego, psychologicznego, dorosłość jako stan społeczny, dorosłość jako proces rozwoju psychicznego, dorosłość jako proces społeczno-kulturowy, dorosłość w społeczeństwach, tradycyjnych, otwartych i ponowoczesnych. Swoistość człowieka dojrzałego. Czym jest dojrzałość?, cechy rozwoju ku dojrzałości, „progi” i czynniki dojrzewania

4. Dorosły jako uczeń Charakterystyka „ucznia” dorosłego, zasady i metody kształcenia dorosłych, motywy kształcenia dorosłych, modele pracy edukacyjnej z dorosłymi, „podstawa programowa” w kształceniu dorosłych – raport J. Delorsa, Strategia Lizbońska, Kurs jako podstawowa forma edukacji dorosłych (cechy, klasyfikacja, specyfika itd. Odczyty jako forma popularyzacji nauki, techniki i sztuki, amatorska twórczość artystyczna, czelnie wszechnicowe i ich specyfika (uniwersytety: powszechne, III wieku), edukacja na odległość a oświata dorosłych. Organizacje pozarządowe w procesie edukacji ustawicznej. Programy w edukacji człowieka dorosłego.

5. Kształcenie ustawiczne Koncepcje edukacji ustawicznej wybranych autorów (Paul Lengrad, Bogdan Suchodolski), raporty edukacji ustawicznej: Raport Faure,a, Biała Księga Komisji Europejskiej, Niebieska Księga Unii Europejskiej, współczesne trendy rozwojowe szkolnictwa dla dorosłych w Polsce i w wybranych krajach, stowarzyszenia społeczne i ich udział w międzynarodowej współpracy w zakresie edukacji dorosłych, międzynarodowe korporacje i ich udział w międzynarodowej współpracy w zakresie edukacji dorosłych. 6. Pracownicy oświaty dorosłych Zakres pracy. Specyfika wykonywanych czynności wychowawczych i kształceniowych., cechy osobowości pracownika oświaty dorosłych. Funkcje i zadania pracownika oświaty dorosłych, przyszłość edukacji dorosłych społeczeństwa informatycznego, kierunki działań edukacji dorosłych w przyszłości. Problemy edukacji dorosłych i próby ich przezwyciężenia. Edukacja europejska a edukacja dorosłych – zagrożenia i dylematy.

7. Historia oświaty dorosłych i myśli andragogicznej Początki i rozwój myśli naukowej nad edukacją dorosłych, polska myśl andragogiczna, działy andragogiki, współdziałanie z innymi naukami. Andragogiki szczegółowe: Andragogika kultury, andragogika wolnego czasu - zagospodarowania wolnego czasu, upowszechnienie kultury, potrzeby kulturalno-oświatowe ludzi dorosłych, andragogika pracy, edukacyjne aspekty pracy ludzkiej, andragogika turystyki i krajoznawstwa, andragogika wieku emerytalnego, wychowanie do

starości, andragogika porównawcza.

8. Metodologia badań andragogicznych Współczesne koncepcje i inicjatywy – ujęcie międzynarodowe, diagnoza i ewaluacja procesów kształcenia oraz metody doradztwa w andragogice.

9. Nowoczesne metody i techniki nauczania w praktyce. Współczesne meta trendy edukacji XXI wieku. Nowoczesne technologie w kształceniu: aplikacje mobilne, rewolucja tabletowa i mobilna, uczenie oparte na grach, analityka uczenia się, kierowanie urządzeniami za pomocą gestów i ruchów, Internet rzeczy. Nowe formy zdobywania wiedzy. Internet – walory i wady. Humor w edukacji. Drogi doskonalenia indywidualnego stylu prowadzenia zajęć.

10. Społeczna rola uczonego. Trudne sytuacje w dydaktyce. Etyka w zawodzie nauczyciela akademickiego i w pracy z dorosłymi.

Metody kształcenia

Rozmowa nauczająca, dyskusja, dyskusja panelowa, przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej, nauczanie polimetodyczne, metody sytuacyjne i symulacyjne, przygotowanie referatu i jego prezentacja. Techniki i nowoczesne technologie stosowane w edukacji dorosłych.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
posiada wiedzę o zasadach budowy wykładu i innych form wypowiedzi akademickiej	KL3_W09	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta - projekt	Ćwiczenia
zna i rozumie różnice pomiędzy różnymi wytworami kultury i zasadami ich analizy i interpretacji	KL3_W10	- aktywność w trakcie zajęć - egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	Ćwiczenia
ma świadomość kompleksowego charakteru języka oraz jego złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń	KL3_W12	- aktywność w trakcie zajęć - egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	Ćwiczenia
potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i syntetyzować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów oraz formułować na tej podstawie krytyczne oceny	KL3_U01	- aktywność w trakcie zajęć - egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	Ćwiczenia
posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań, umie samodzielnie przy pomocy różnych metod zdobywać wiedzę i podejmować problemy badawcze	KL3_U09	- aktywność w trakcie zajęć - dyskusja - egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta - projekt	Ćwiczenia
potrafi samodzielnie prowadzić zajęcia z zakresu literaturoznawstwa na poziomie studiów I i II stopnia	KL3_U11	- obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta - projekt	Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
zna zakres i wartość posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się	KL3_K01	- aktywność w trakcie zajęć - egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	Ćwiczenia
ustawicznie doskonalą wiedzę i umiejętności, aktywnie rozwija literaturoznawcze kompetencje	KL3_K02	- aktywność w trakcie zajęć - obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	Ćwiczenia
rozumie problematykę etyczną związaną ze swoją pracą, poczuwa się do obowiązku dbania o zachowanie najwyższych standardów profesjonalnych i etycznych	KL3_K04	- obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta - projekt	Ćwiczenia
potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując określone role oraz odpowiedzialność za skutki	KL3_K05	- dyskusja - obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	Ćwiczenia
ma świadomość znaczenia europejskiego dziedzictwa kulturowego i znaczenia refleksji humanistycznej	KL3_K08	- obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Warunkiem zaliczenia jest zdanie egzaminu.

Aby przystąpić do egzaminu, należy:

- wykazać aktywność na zajęciach polegającą na udziale w rozmowie nauczającej (ocenie podlegać będzie prezentacja informacji, zajęcie konkretnego stanowiska wobec omawianych problemów),
- przygotować prezentację dotyczącą wybranego zagadnienia,
- przygotować referat dotyczący wybranego zagadnienia i go wygłosić.

Literatura podstawowa

- Aleksander T., Andragogika. Podręcznik akademicki, Radom-Kraków 2009.
- Aleksander T., Andragogika. Poradnik dla studentów szkół wyższych, Ostrowiec Św. 2002.
- Bańka A., Bezrobocie. Podręcznik pomocy psychologicznej, Poznań 1992.
- Bereźnicki F., Dydaktyka kształcenia ogólnego, Kraków 2001.
- Biała Księga Kształcenie i Doskonalenia. Nauczanie i uczenie się. Na drodze do uczącego się społeczeństwa. Komisja Europejska-Wyższa Szkoła Pedagogiczna TWP, Warszawa 1997.
- Kształcenie ustawiczne – idee i doświadczenia, red. Z.P. Kruszewski, J. Półturzycki, E.A. Wesołowska, Płock 2003.
- Kształcenie ustawiczne w szkołach wyższych – od idei do praktyki, red. R. Góralska, J. Półturzycki, Płock-Toruń 2004.
- Malewski M., Andragogika w perspektywie metodologicznej, Wrocław 1990.
- Matlakiewicz A., Solarczyk-Szwec H., Dorośli uczą się inaczej. Andragogiczne podstawy kształcenia ustawicznego, Toruń 2005.
- Mel Silberman, Metody aktywizujące w szkoleniach, Oficyna Wydawnicza, Kraków 2006
- Nauczyciel andragog na początku XXI wieku, red. W. Horyń, J. Maciejewski, Wrocław 2004.
- Półturzycki J., Dydaktyka dla nauczycieli, Płock 2002 Półturzycki J., Dydaktyka dorosłych, Warszawa 1991
- Rozmus A., Wykładowca doskonały, Podręcznik nauczyciela akademickiego, Oficyna Wolters Kluwer Business, Warszawa 2013.
- Wydział Humanistyczny Kierunek: historia Wujek T. (red.), Wprowadzenie do andragogiki, Warszawa 1996.
- Wujek T., (red.), Wprowadzenie do dydaktyki dorosłych, Warszawa 1992, cz. III.

Literatura uzupełniająca

1. Cieślak A., Rozwój teorii i praktyki kształcenia ustawicznego, Warszawa 1981.
2. Czerniawska O., Drogi i bezdroża andragogiki, Łódź 2000.
3. Dubas E., Czerniawska O. /red./ Drogi edukacyjne i ich biograficzny wymiar, Warszawa 2002.
4. Edukacja. Jest w niej ukryty skarb. Raport dla UNESCO Międzynarodowej Komisji do spraw Edukacji dla XXI wieku pod przewodnictwem J. Delorsa, Warszawa 1998.
5. Faure E. /red./ Uczyć się, aby być, Warszawa 1975.
6. Juraś-Krawczyk B./red./ Przygotowanie do życia na emeryturze, Łódź 1998.
7. Lowe J., Rozwój oświaty dorosłych. Tendencje światowe, Warszawa 1982.
8. Niemiecko B., Kształcenie szkolne. Podręcznik skutecznej dydaktyki, Warszawa 2007.
9. Okoń W., Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, Warszawa 1996, wyd. następne.
10. Orkwiszewska A., Katolickie uniwersytety ludowe w świetle nauczania społecznego Kościoła, Warszawa 2004.
11. Pachociński R., Andragogika w wymiarze międzynarodowym. Podręcznik dla studentów pedagogiki, Warszawa 1998. Pietrański Z., Rozwój człowieka dorosłego, Warszawa 1990.
12. Półturzycki J., Edukacja dorosłych za granicą, Toruń 1998.
13. Przybylska E. /red./ Andragogiczne wątki, poszukiwania, fascynacje, Toruń 2001.
14. Saran J./red./ Edukacja dorosłych. Teoria i praktyka w okresie przemian, Lublin 2000.
15. Siebers H., Metody pracy kształceniowej, Kraków 2005. Sztuka nauczania, Czynności nauczyciela, pod red. K. Kruszewski, Warszawa 2004.
16. Turowski L., Andragogika ogólna, Siedlce 1993. Urbańczyk F., Dydaktyka dorosłych, Wrocław 1973.
17. Wiśniewska-Roszkowska K., Starość jako zadanie, Warszawa 1989.
18. Wojciechowski K./red./ Encyklopedia oświaty i kultury dorosłych, Ossolineum 1986.

Uwagi

brak

Zmodyfikowane przez prof. zw. dr hab. Małgorzata Mikołajczak (ostatnia modyfikacja: 28-09-2016 19:09)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ